

EUROPOS KOMISIJA 2019–2024:

Įveiktos krizės ir išmoktos pamokos

Laimutė Pilukaitė

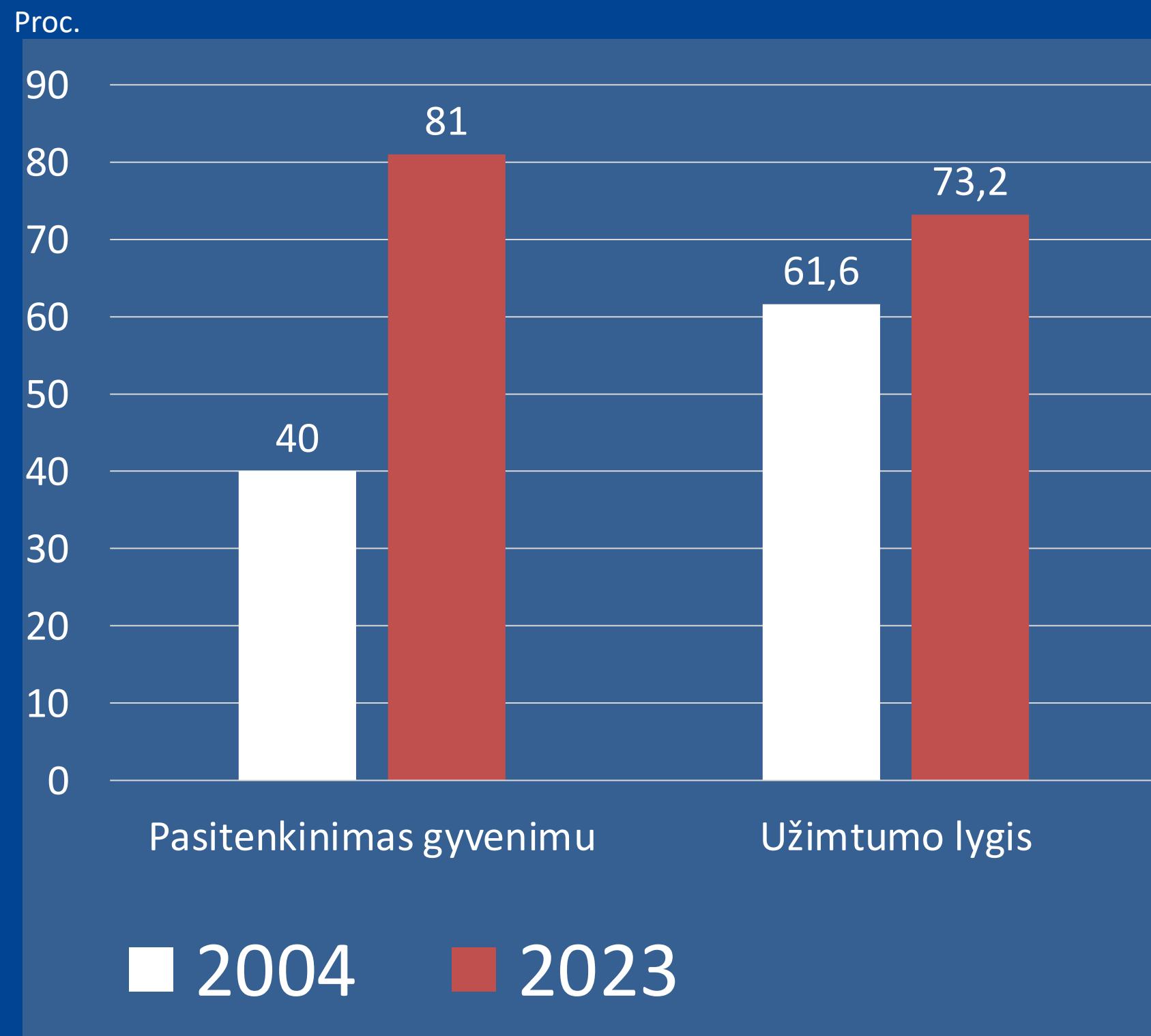
Politikos analizės ir apžvalgos grupės vadovė
Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje

Mažeikiai, 2024 m. gegužės 28 d.

Kas pasikeitė Lietuvoje per 20 metų narystės ES?

20
SĖKMĖS
METŲ
NATO
20ES

20
METŲ
drauge

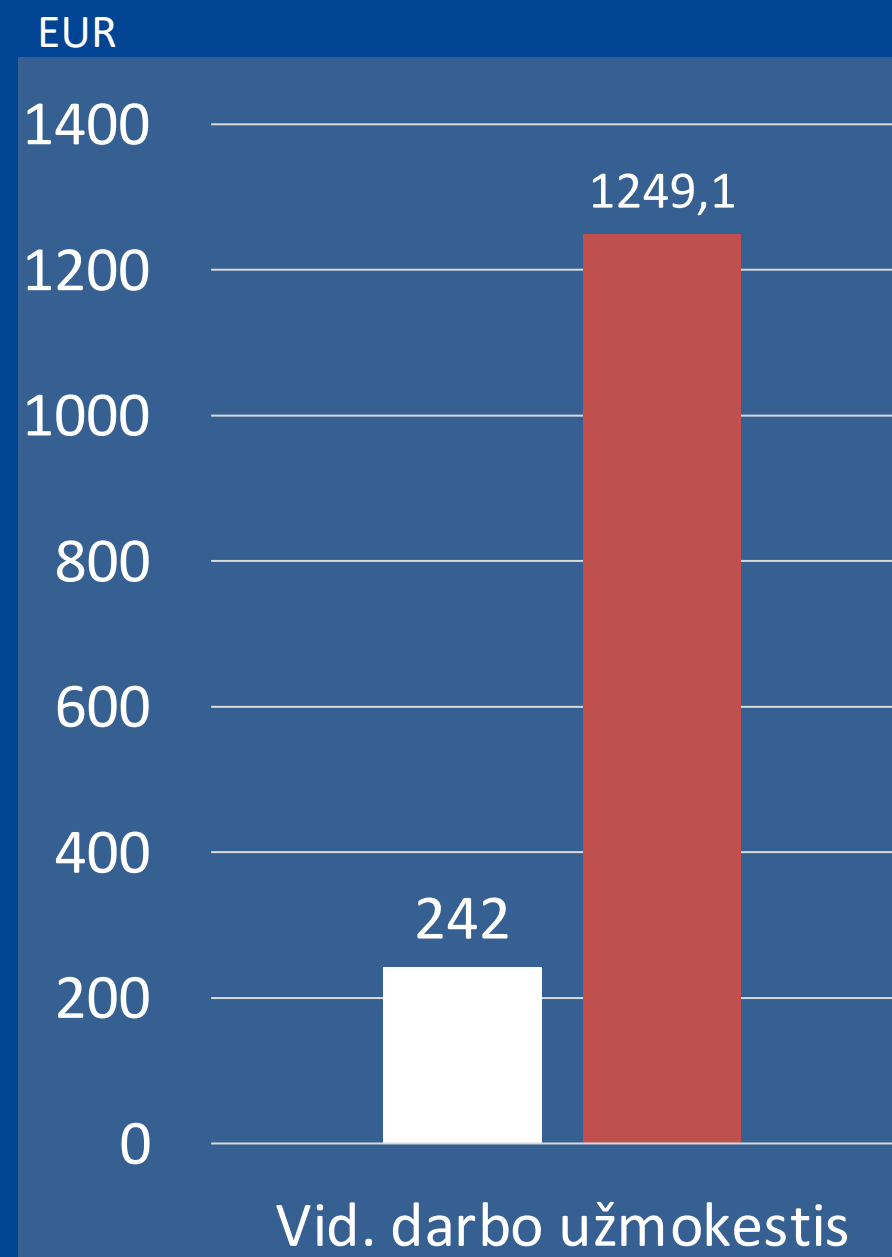
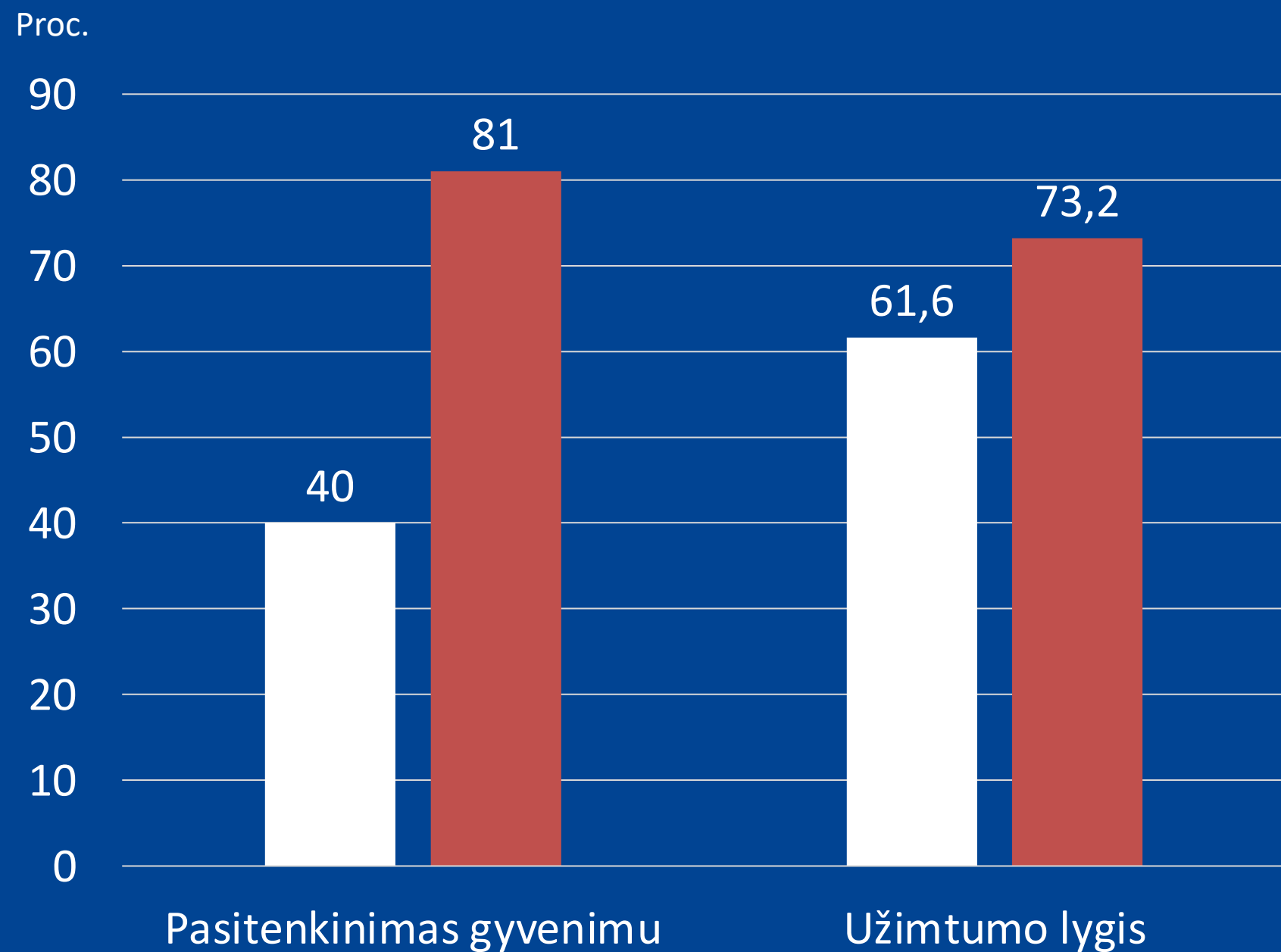

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Kas pasikeitė Lietuvoje per 20 metų narystės ES?

20
SĖKMĖS
METŲ
NATO
20ES

20
METŲ
drauge

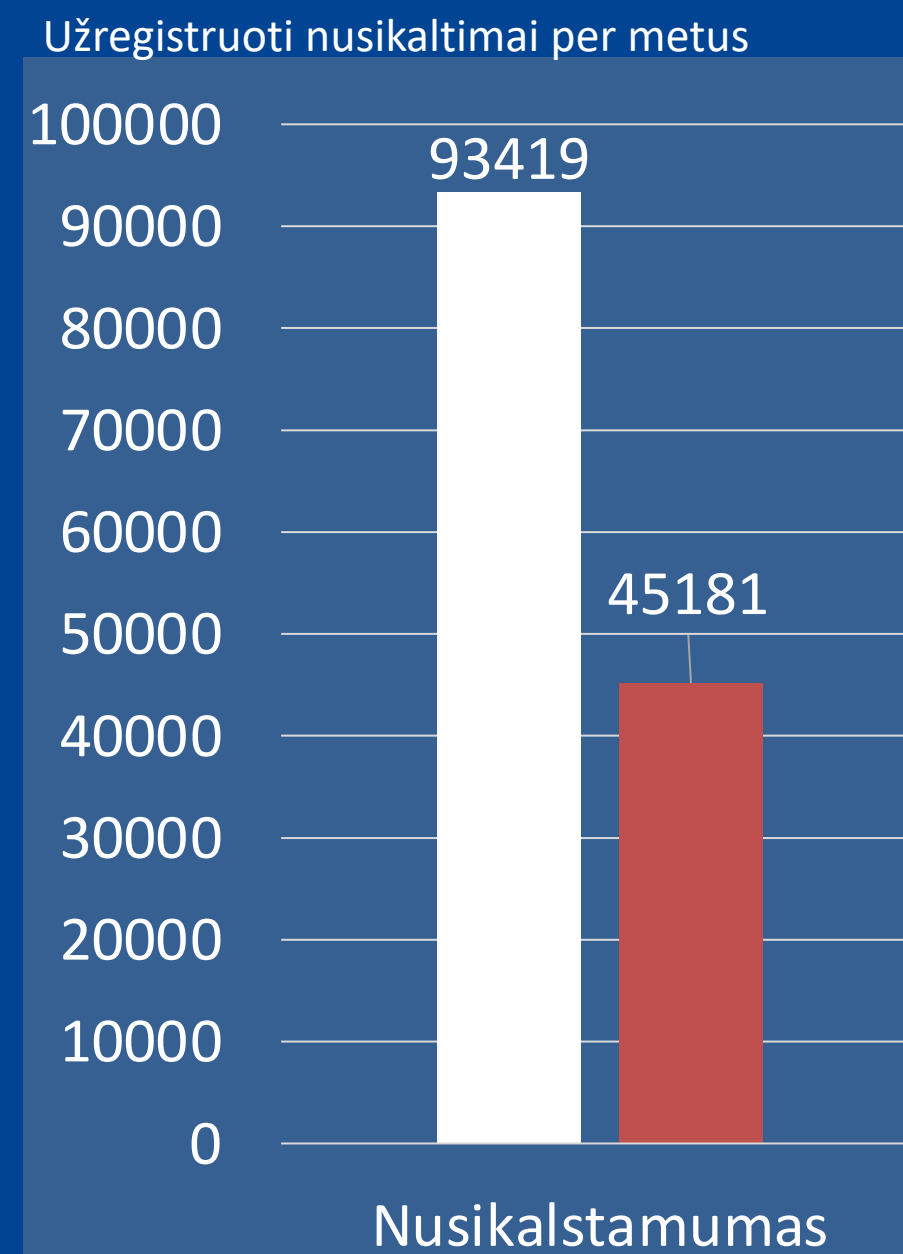
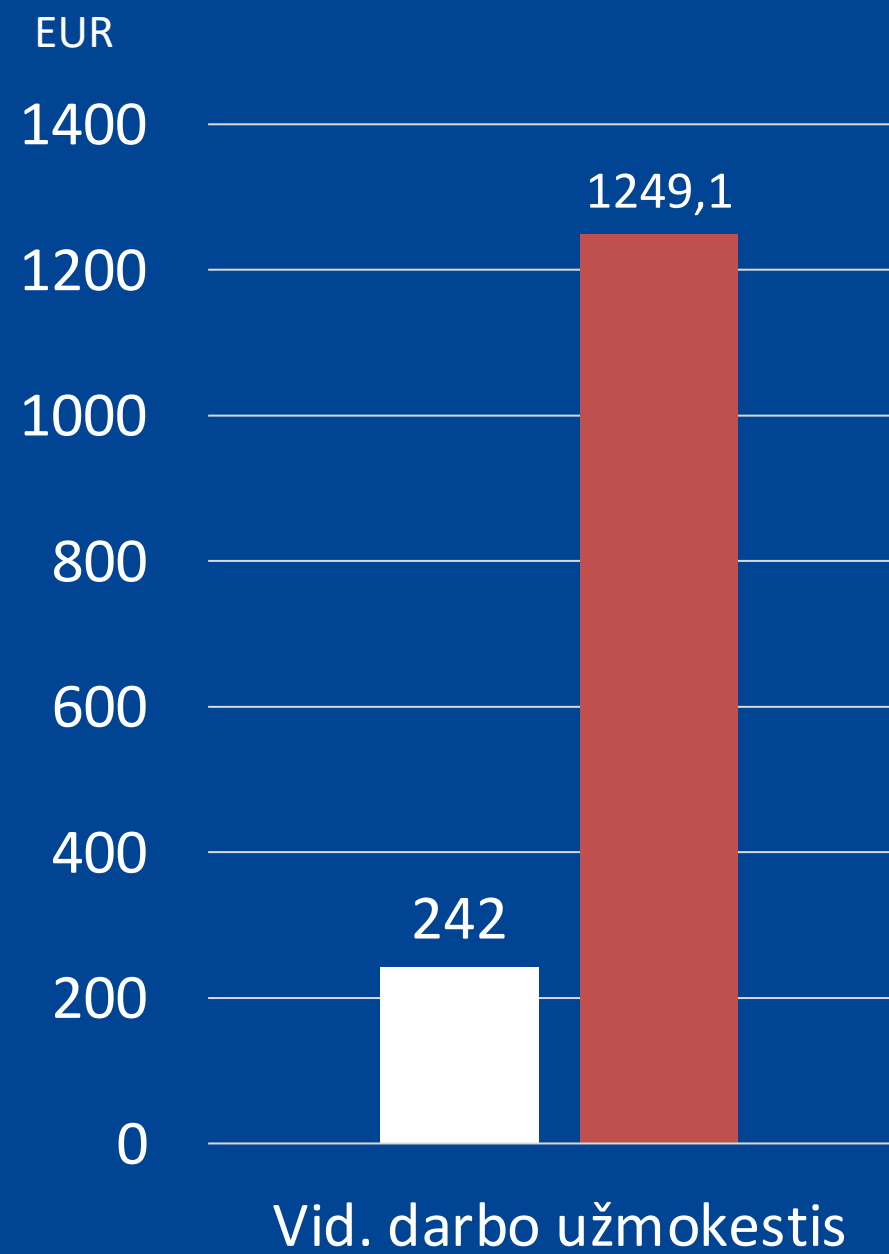
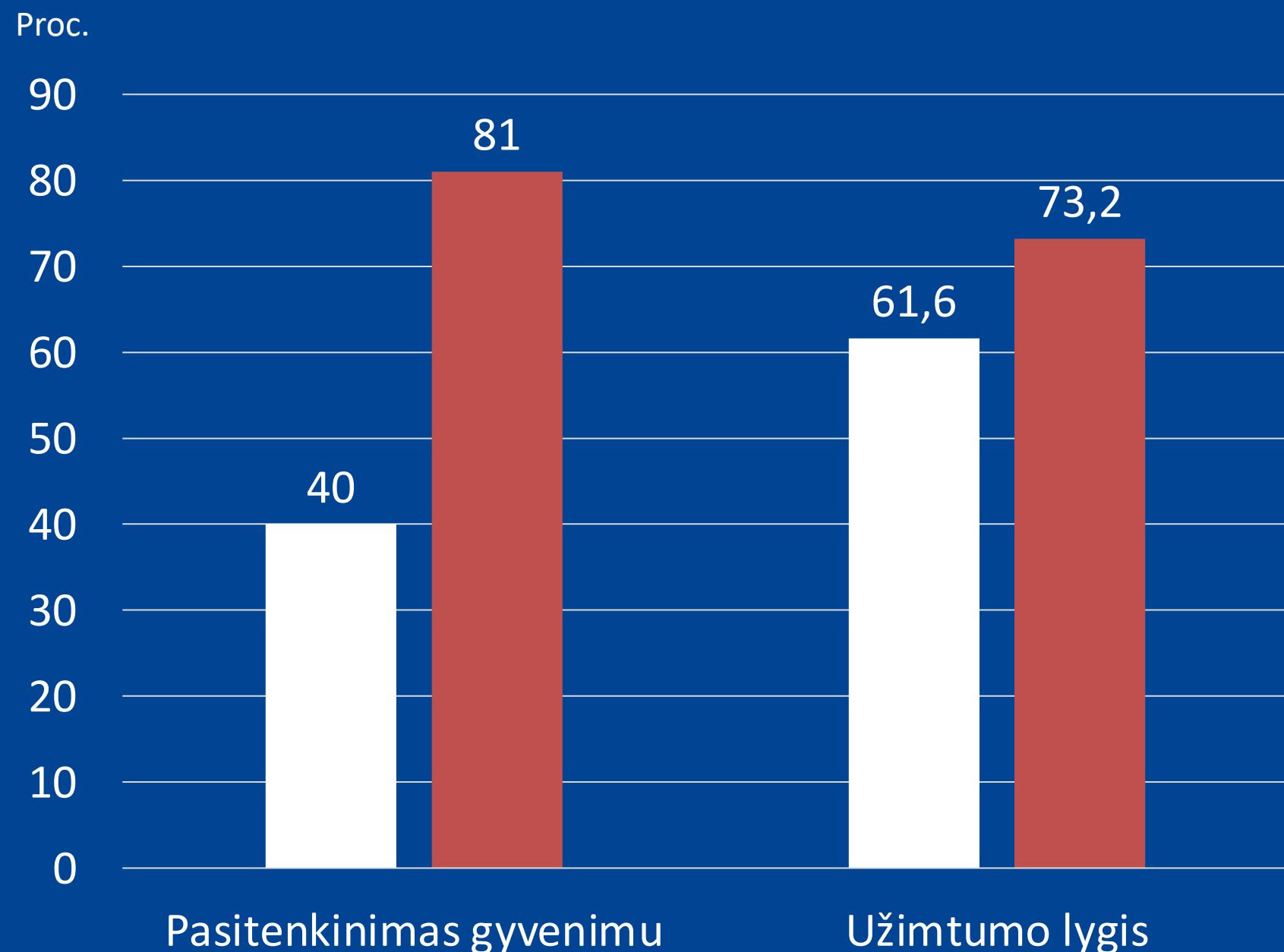
■ 2004 ■ 2023

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Kas pasikeitė Lietuvoje per 20 metų narystės ES?

20
SĖKMĖS
METŲ
NATO
20ES

20
drauge

■ 2004 ■ 2023

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Europos Komisijos užsibrėžti tikslai 2019-2024 m.

- **ES strateginė darbotvarkė 2019 - 2024 m.**
- **Ambicingi** Europos Komisijos tikslai.
„Mes tai darysime, nes tai teisinga. Ne dėl to, kad bus lengva.“ - Ursula von der Leyen
- **Ištesėtas pažadas Europai:**
 - Atlaikytos beprecedentės krizės
 - Įgyvendinti nustatyti prioritetai

Įveikta pandemija

Iveikta pandemija

- **ES lyderystė reaguojant į pandemiją:** apsaugotos gyvybės, pragyvenimo šaltiniai ir ekonomika.
- Sukurtas ES skaitmeninis **COVID pažymėjimas**.
- Pradėta kurti **Europos sveikatos sąjunga** – bendromis pastangomis geriname prevenciją ir gydymą, ypač vėžio.

Per **rekordiškai trumpą laiką** sukurtos ir išplatintos vakcinos.

Užsitikrinta iki **4,6 mlrd. vakcinų dozių**.

Paskiepyta daugiau kaip 80% ES suaugusiųjų.

Europos atsigavimo skatinimas

Europos atsigavimo skatinimas

- Bendros pastangos užtikrinti **spartų visų ES valstybių narių**, ypač nukentėjusių nuo pandemijos, **atsigavimą**.
- **NextGenerationEU** – daugiau kaip **€800 mlrd.** ES atsigavimo planas:
 - **Strateginės reformos** ilgalaikės gerovės užtikrinimui.
 - **Investicijos** į tvarią ir skaitmeninę pertvarką.
- **Šimtai vykdomų projektų jau duoda apčiuopiamą naudą** – nuo vėjo jėgainių iki skaitmeninių paslaugų.

***Tvirtas atsakas į Rusijos
invaziją į Ukrainą***

Tvirtas atsakas į Rusijos invaziją į Ukrainą

- **Vieningas, tvirtas ir ryžtingas Ukrainos palaikymas.**
- **Beveik €98 mlrd.** beprecedentė humanitarinė, finansinė ir karinė pagalba.
- **Ukrainos priemonė** – papildomi **€50 mlrd.** per ateinančius 4 m.
- **13 sankcijų paketų** Maskvos karo mašinai paralyžiuoti.
- Įšaldyta daugiau kaip **€200 mlrd.** vertės **Rusijos centrinio banko turto.**
- **Pelnas** iš šio turto skiriamas **Ukrainai remti**

Tvirtas atsakas į Rusijos invaziją į Ukrainą

- Laikinoji apsauga suteikta daugiau nei **4 mln. asmenų**, bėgančių į ES.
- Istorinis sprendimas **pradėti stojimo derybas su Ukraina** - ES remia kiekvieną Ukrainos žingsnį, kurį ji žengia labai stengdamasi persitvarkyti ir priartėti prie ES.
- **Solidarumo koridoriai** padėjo eksportuoti **136 mln. tonų Ukrainos prekių**, įskaitant 76 mln. eksportui skirtų žemės ūkio produktų.
- **Nauja Europos gynybos pramonės strategija** - stiprinami Europos atsparumo, saugumo ir gynybos pajėgumai.

Bendri energetikos krizės sprendimai

Bendri energetikos krizės sprendimai

- **Rusijos energetinis šantažas dar labiau sutelkė Europos Sąjungą.**
- **REPowerEU** užtikrino energijos tiekimą ES ir sumažino priklausomybę nuo Rusijos iškastinio kuro:
 - **Įvairūs tiekimo šaltiniai**, Norvegija - pagrindinė ES dujų tiekėja
 - **18 proc. sumažintas dujų suvartojimas.**
 - **Dvigubai spartesnis atsinaujinančios energijos technologijų diegimas.**
- ES pirmą kartą 2023 m. **daugiau elektros energijos pagamino iš vėjo energijos, nei naudojant dujas.**
- ES pagamina beveik dvigubai daugiau elektros naudodama **saulės energiją**

***Europos žaliasis kursas:
klimato saugojimas ir
augimo strategija***

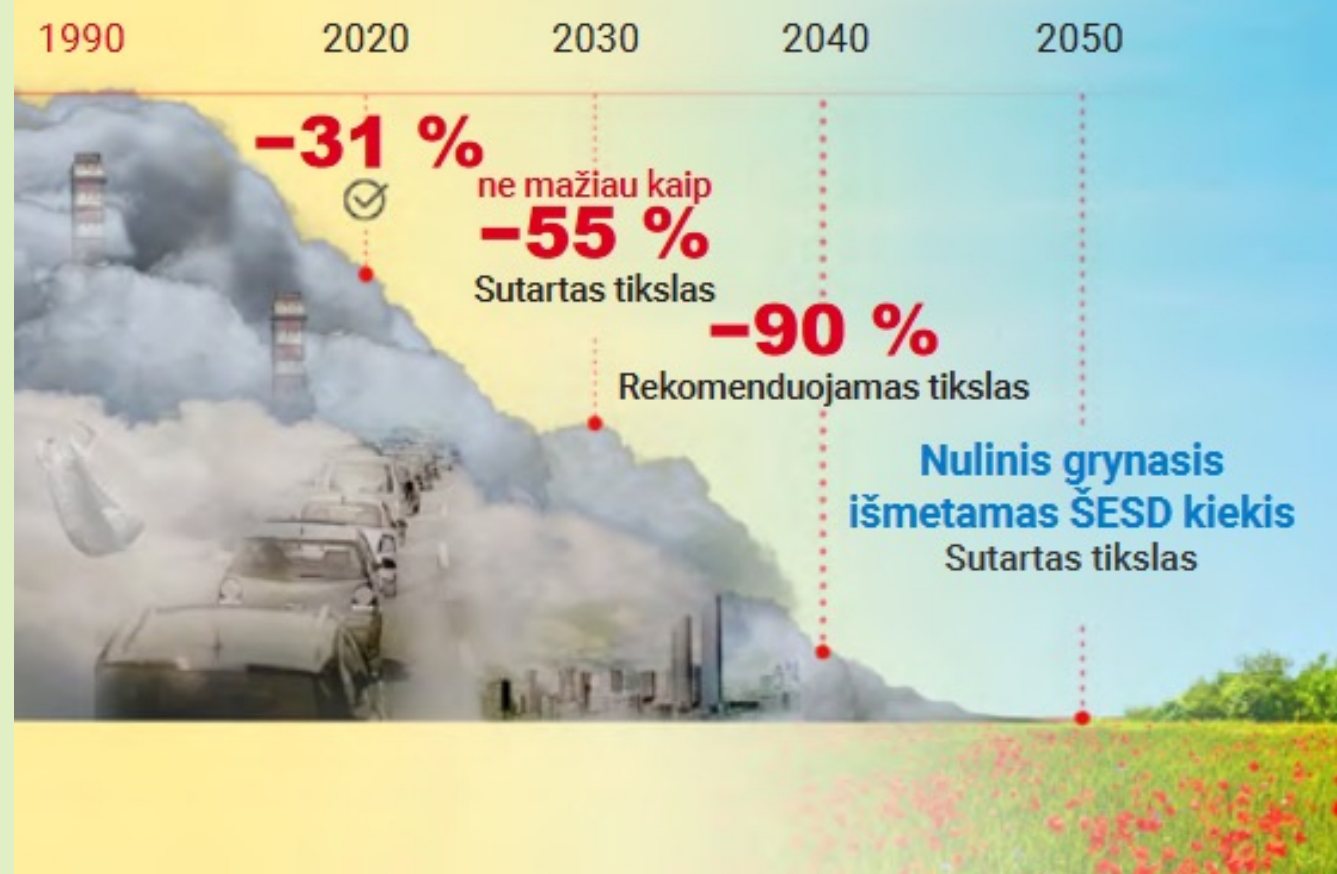
Augimo strategija, saugant klimatą

- **Europos žaliasis kursas - naujas ES augimo modelis,** paremtas švaria ir žiedine ekonomika.
- Tikslas – **iki 2050 m. neutralizuoti savo poveikį klimatui.**
- Ekonomiškai pagrįsta ir socialiai teisinga, **žmones ir planetą apsauganti pertvarka.**
- Nepaisant krizių, pasiūlyta **didžioji dalis priemonių ir įgyvendinamos pagrindinės:**
 - Skatinamas novatoriškų švarių technologijų kūrimas (**Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktas**);
 - Kitos pasaulio šalys skatinamos mažinti teršalų kiekį (**Pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas**);
 - Socialiai teisinga pertvarka (**Teisingos pertvarkos fondas ir Socialinis klimato fondas**)
- Įgyvendinami Europos žaliojo kurso tikslai – priklausomybė nuo iškastinio kuro paverčiama augimo galimybe.

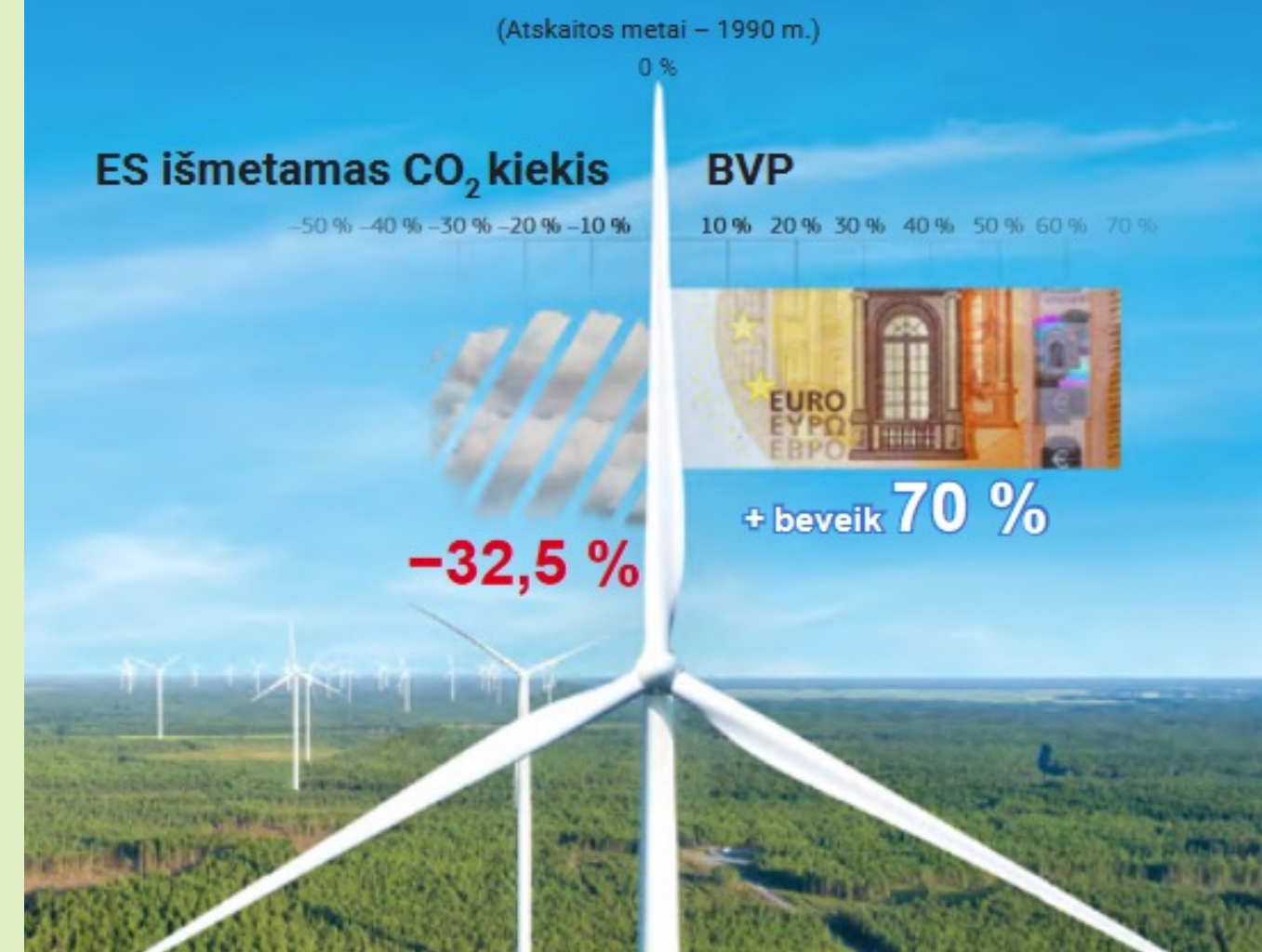

Augimo strategija, saugant klimatą

ES išmetamo šiltnamio efekta sukeliančių dujų kiekio mažinimas

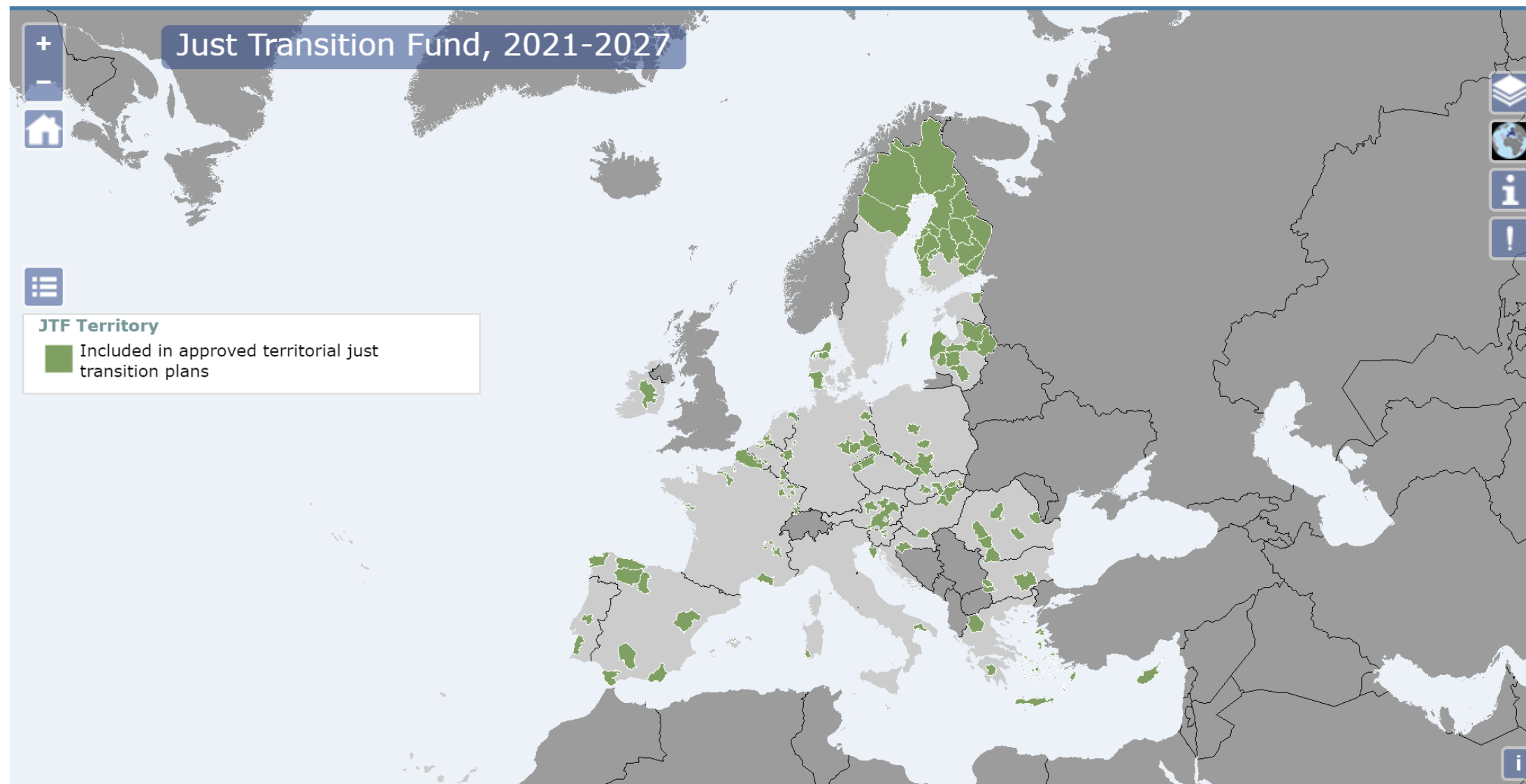

ES ir pereina prie švarios energijos, ir skatina ekonomikos augimą.

Teisingos pertvarkos fondas

- **19,32 mlrd. eurų parama labiausiai** nuo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui **nukentėjusioms teritorijoms** (nustatomos bendradarbiaujant valstybėms ir Komisijai)
- Parama įmonėms, tyrimams ir inovacijoms, švariai energijai, darbuotojų kvalifikacijos kėlimui ir perkvalifikavimui.
- **Lietuvai 273 mln. Eurų** labiausiai paveiktiems Kauno, Šiaulių ir Telšių apskričių rajonams

Europos skaitmeninė lyderystė

Europos skaitmeninė lyderystė

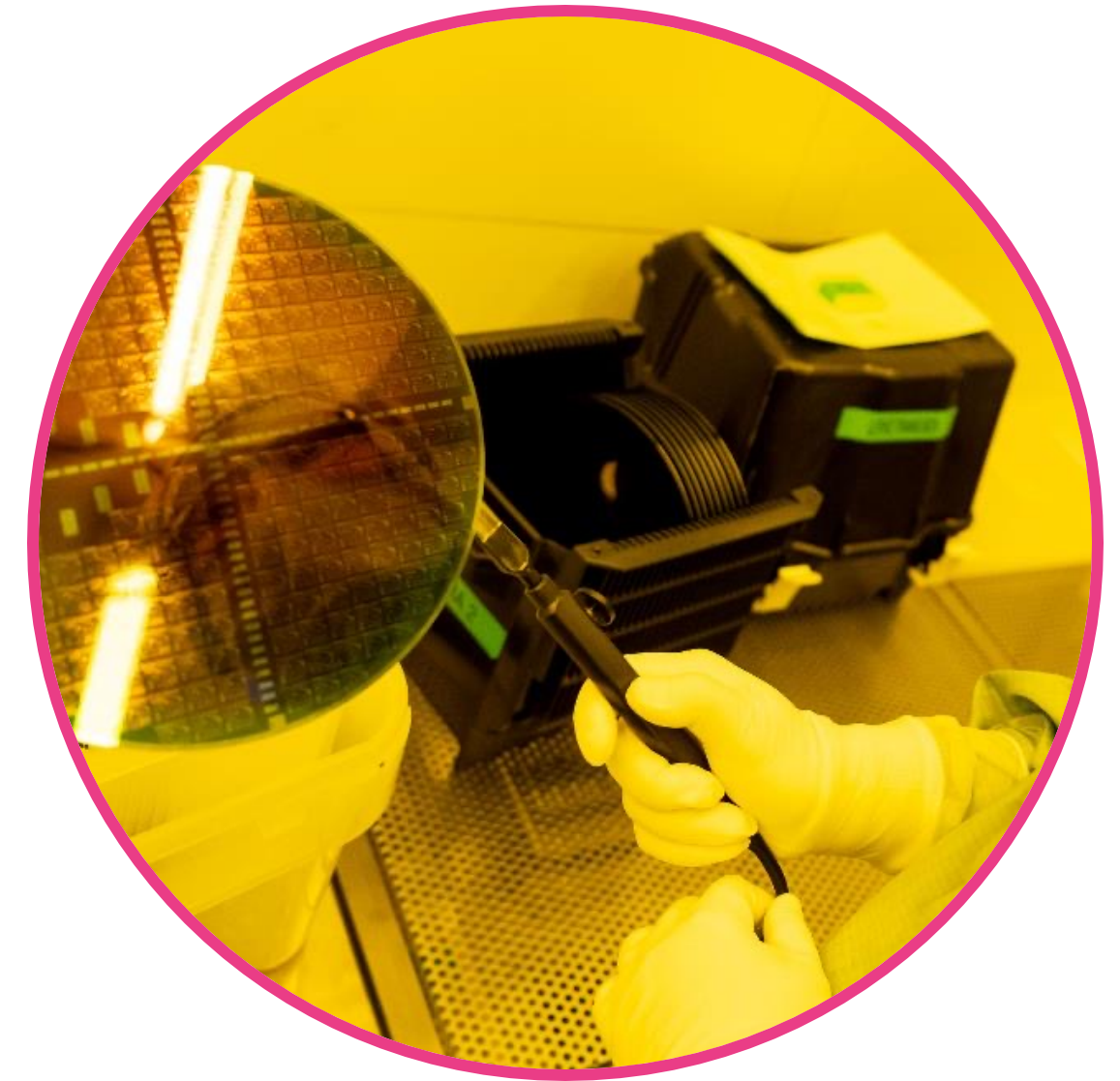
- Siekiama užtikrinti, kad **visuomenė gautų naudos iš technologijų ir kad inovacijos didintų Europos konkurencingumą**, sumažinant riziką piliečiams.
- **Skaitmeninė lyderystė ir tvarumas:**
 - Investicijos į šviesolaidinių ir 5G tinklų plėtrą ES;
 - 4 pasaulyje pirmaujantys superkompiuteriai ES.
- **Piliečių teisių gynimas internete:**
 - Skaitmeninių paslaugų aktas (angl. DSA): interneto platformų atsakomybė už neteisėtą turinį ir dezinformaciją.
- **Didžiųjų interneto platformų pareigos jų turiniui:**
 - Skaitmeninių rinkų aktas (angl. DMA) užtikrina sąžiningą konkurenciją ir vartotojų teises.
- **Saugus dirbtinis intelektas:**
 - Dirbtinio intelekto aktas: saugus ir etiškas dirbtinio intelekto naudojimas, nustatomi pasauliniai standartai.

Europos pramonės konkurencingumas

Europos pramonės konkurencingumas

- Siekiant ES pramonei išlikti konkurencingai pasaulyje kuriant švarią ekonomiką, **parama strategiškai svarbiems sektoriams: lustų, švariųjų technologijų, baterijų ir vėjo energijos.**
- Didinama lustų gamyba, veiklos plėtra ir inovacijos visoje grandinėje (**Europos lustų aktas**):
 - pritraukta daugiau kaip **€100 mlrd. investicijų.**
- Užtikrinama **švariųjų technologijų pramonės ateitis Europoje**:
 - Stiprinami ES švariųjų technologijų pramonės pajėgumai (**Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės aktas**).
 - Prieiga prie svarbiausių medžiagų (**Svarbiausių žaliavų aktas**).
- Atsparumo didinimo ir ekonomikai kylančios rizikos mažinimo veiksmai (**Ekonominio saugumo strategija**).

Kova su neteisiĉta migracija

Kova su neteisėta migracija

- **Bendra geresnio ES migracijos ir prieglobsčio valdymo sistema** - naujas migracijos ir prieglobsčio paktas.
 - Spartesnės prieglobsčio suteikimo, gražinimo ir pasienio procedūros;
 - Geresnė išorės sienų apsauga;
 - Pagrindinių migrantų teisių apsauga.
- Pagalba valstybėms narėms, susiduriančioms su nelegalia migracija - **lankstus nuolatinis solidarumo mechanizmas**.
- Sustiprintos **partnerystės su trečiosiomis valstybėmis**, siekiant kovoti su neteisėtu migrantų gabenimu ir didinti gražinamų asmenų skaičių.

Pasaulyje stipresnė Europa

Pasaulyje stipresnė Europa

- Europos pasaulinio vaidmens stiprinimas sudarant **galingus aljansus** visame pasaulyje.
- **Naujos partnerystės su „Global Gateway“**, **€300 mlrd.** didžiausia Europos pasaulinių investicijų programa:
 - teikiama parama tvariems projektams visame pasaulyje infrastruktūros, sveikatos, švietimo ir mokslinių tyrimų srityse.
- Plėtojamos **abipusiai naudingos partnerystės**, atsižvelgiant tiek į partnerių, tiek į ES geopolitinius interesus.

Pasaulyje stipresnė Europa

Europos Vadovų Taryba leido **pradėti stojimo derybas su Ukraina ir Moldova** (2023/12), su **Bosnija ir Hercegovina** (2024/03). 2022 m. stojimo derybos pradėtos su **Albanija ir Šiaurės Makedonija**, o **Sakartvelui** suteiktas ES šalies kandidatės statusas.

Vakarų Balkanų augimo planas: ekonomikos augimo paskatos ir dalis narystės suteikiamos naudos dar iki stojimo.

Nauja santykių su Kinija strategija: mažinama rizika, užuot nutraukus santykius. Palaikomi ryšiai ir bendradarbiaujama sprendžiant bendrus uždavinius.

Drauge veikianči Sąjunga

Drauge veikianti Sąjunga

- **Europos vienybė ir stiprybė:**
 - Bendromis jėgomis atlaikytos beprecedentės krizės.
 - Strategiškesnė, ryžtingesnė ir vieningesnė Europa pasaulinėje arenoje.
- Gimė **tikra geopolitinė Sąjunga**: remianti Ukrainą, drąsiai stojanti prieš Rusijos agresiją, propaguojanti taisyklėmis grindžiamą tvarką ir investuojanti į partnerystes.
- **Ištesėtas pažadas būti drąsiems ir ambicingiems bei laikytis nustatyto kurso.**

BALSUOK.
KAD KITI NENUSPREŠTŲ
UŽ TAVE.

EUROPOS PARLAMENTO RINKIMAI
2024 M. BIRŽELIO 9 D.

#BALSUOK

EUROPOS-PARLAMENTO-RINKIMAI.EU

Europos namai

lithuania.representation.ec.europa.eu

[/EuroposKomisija](https://www.facebook.com/EuroposKomisija)

[@europoskomisija](https://www.instagram.com/europoskomisija)

[@EuroposKomisijaLT](https://www.youtube.com/@EuroposKomisijaLT)